

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 20C/206/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712213024
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Koman
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2017:8712213024.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, v konaní pred sudcom JUDr. Petrom Komanom, v právnej veci žalobcov: X) M. N., D.. X.X.XXXX, X) H. N., D.. XX.X.XXXX, P. N. S. XXX, obaja pr. zast. Advokátskou kanceláriou Hudzík & Partners, s.r.o., so sídlom Poprad, Mnoheľova 830/15, proti žalovaným: X) O. S., D.. XX.X.XXXX, X) M. S., D.. XX.X.XXXX, N. Z. N., M. U. XXX/X, obaja pr. zast. Mgr. Marošom Ježíkom, advokátom AK Poprad, Murgašova 86/1, o určení, že vec patrí do dedičstva s prísl., takto

rozhodol:

Súd určuje, že do dedičstva po neb. M. N. D.. XX.XX.XXXX, R.. XX.XX.XXXX, D. N. S., D. XXX/XX, patria hnutelné veci - finančné prostriedky vo výške 23.000,- eur.

Žalobcovia v 1/ a 2/ rade majú voči žalovaným právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pričom o trovách rozhodne súd samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Podanou žalobou sa žalobcovia domáhali určenia, že finančné prostriedky vo výške 23.000,- eur patria do dedičstva po nebohom otcovi žalobcov M. N..

Dôvodom podania žaloby je skutočnosť, že právny predchodca žalobcov M. N. bol majiteľom účtu v Poštovej banke, a.s., pričom žalovaní spolu s S. N. mali pred smrťou poručiteľa z tohto účtu vybrať finančné prostriedky v žalovanej sume. Žalobcovia uviedli, že prostriedky, ktoré mal ich právny predchodca na účte boli tvorené vyrovnávacím podielom za vyporiadanie BSM s matkou žalobcov. V čase od 22.9.2010 do 6.10.2010 bolo realizované množstvo výberov z účtu, či prevodov na iné účty a žalobcovia majú za to, že uvedené prostriedky by mali patriť do dedičstva po ich nebohom otcovi.

2. Žalovaní sa k podanému návrhu písomne vyjadrili a uviedli, že je pravdou, že M. N. bol majiteľom účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX, avšak S.Í. N.n mal na základe žiadosti nebohého M. N. k účtu zriadené dispozičné právo a s prostriedkami na účte disponoval podľa pokynov poručiteľa. Sumy prevodov, ktoré S. N. realizoval vykonával podľa pokynov poručiteľa a to tak, že sumu 7.000,- eur previedol na účet žalovaného v 2) rade M. S., švagra, rovnako ako sumu 3.000,- eur, sumu 13.000,- eur na účet žalovanej v1) rade O. S., sestry, sumu 2.500,- eur si poručiteľ vzal v hotovosti, rovnako ako sumu 2.000,- eur a za sumu 1.607,- eur si poručiteľ nakúpil stavebný materiál.

3. Rozsudkom zo dňa 26.2.2013 súd žalobu zamietol. Po podanom odvolaní Krajský súd Prešov ako súd druhej inštancie rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V zmysle pokynu súdu druhej inštancie opätovne vyhodnotiť vykonané dokazovanie a opätovne vo veci rozhodnúť. Súčasne súd druhej inštancie konštatoval, že dôkazná povinnosť sa na žalovaných prenáša i čo do preukázania vedomostí neb. M. N. o realizácii prevodu finančných prostriedkov vo výške 23.000,- eur na žalovaných. Pokiaľ teda žalovaní tvrdia, že sa jednalo o dar poručiteľa, toto svoje tvrdenie musia preukázať.

4. Súd po vrátení veci doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, z čoho zistil tento skutkový stav:

5. Žalobcovia sa domáhajú určenia, že do dedičstva po nebohom M. N. patria finančné prostriedky v sume 23.000,- eur, pričom uvedená suma vychádza z výberov hotovosti a prevodov z účtu poručiteľa. Žalobcovia sú synmi nebohého M. N. a žalovaní sú sestrou a švagrom nebohého. Prostriedky pôvodne uložené na účte poručiteľa M. N. boli tvorené sociálnym príspevkom poskytovaním poručiteľovi a taktiež sumou predstavujúcou podiel na vyrovnaní BSM, ktorý na tento účet poukázala bývalá manželka poručiteľa a súčasne matka žalobcov.

Nebohý M. N. R. W. XX.XX.XXXX, pričom v dňoch 22.9.2010 až 6.10.2010 mali byť na účte poručiteľa realizované platby v žalovanej výške. Tieto mal realizovať brat poručiteľa S. N., ktorý mal k účtu poručiteľa dispozičné právo. Žalobcovia majú za to, že dispozícia s prostriedkami poručiteľa nebola oprávnená ani realizovaná s vedomím poručiteľa.

6. Žalovaní s tvrdením žalobcov nesúhlasia a žiadajú žalobu zamietnuť jednak z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení a jednak z dôvodu, že transakcie S. N. realizoval po dohode s poručiteľom. Časť prostriedkov vydal S. N. poručiteľovi, časť použili na nákup stavebného materiálu, časť previedol na účet žalovanej v 1. rade a ďalšiu časť na účet žalovaného v 2. rade. Malo sa jednať o dar žalovaným a ich deťom. Transakcie S.F. N. realizoval z toho dôvodu, že poručiteľ mal poškodenú dispozičnú kartu k účtu. Darovaciu zmluvu neuzatvárali písomne ale na jej obsahu sa dohodli pri rodinnej oslave dňa 15.9.2010, ktorej sa všetci zúčastnili. Žalobcovia namietajú neplatnosť darovacej zmluvy nakoľko k odovzdaniu predmetu daru nedošlo bezprostredne po uzavretí darovacej zmluvy a navyše predmet daru nie je individuálne určená vec. Súčasne žalobcovia namietajú, že žalovaní nepreukázali vedomosť neb. M. N. o realizovaných transakciách.

7. Podľa § 628 ods. 1 ObčZ darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a ten dar alebo sľub prijíma.

8. Podľa § 628 ods. 2 ObčZ darovacia zmluva musí byť písomná, ak je predmetom daru nehnuteľnosť, a pri hnutelnej veci, ak nedôjde k odovzdaniu a prevzatíu veci pri darovaní.

9. Podľa § 628 ods. 2 ObčZ neplatná je darovacia zmluva, podľa ktorej sa má plniť až po darcovej smrti.

10. Podľa § 40 ods. 1 ObčZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

11. Žalobcovia uviedli, že podľa ich názoru poručiteľ mal v úmysle rekonštruovať rodinný dom súp. č. 140, ktorý po rozvode manželstva kúpil, a teda sa nemohol svojich finančných prostriedkov zbaviť ich darovaním žalovaným. Vyslovili pochybnosti o tom, že neb. M. o realizovaných výberoch a prevodoch vedel, nakoľko tieto realizoval jeho brat S., ktorý mal k účtu poručiteľa dispozičné právo.

12. Žalovaní uviedli, že po rozvode manželstva poručiteľa mu zabezpečovali stravu a ošatenie, na rozdiel od navrhovateľov boli s poručiteľom v kontakte. Na rodinnej oslave u matky D.. M. N. dňa 15.9.2010 mal M. N. odporcom uviesť, že im chce darovať sumu vo výške 23.000,- eur, písomná darovacia zmluva uzavretá nebola, poručiteľ písomnú formu nežiadal. Následne dňa 29.9.2010 mal S. N. spolu so žalovanou v 1) rade realizovať prevody. Bolo to v čase, kedy bol žalovaný v 2) rade s poručiteľom na nákupe ventilov kúrenia, pričom po príchode z nákupu o realizovaných prevodoch mali poručiteľa informovať a tento ich vzal na vedomie. Tieto svoje tvrdenia žalovaní nijako nepreukázali. Odkaz, že poručiteľ musel mať vedomosť o prevodoch z výpisov z účtu nie je na preukázanie tvrdení žalovaných dostatočným podkladom.

13. Podľa § 137 písm. c) C.s.p., žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

14. Je nepochybné, že výbery a bezhotovostné prevody z účtu poručiteľa boli realizované ešte pred jeho smrťou a v konaní nebol predložený jediný relevantný dôkaz o tom, že by poručiteľ o týchto platbách

nemal vedomosť, či že by boli realizované proti jeho vôli. Pritom v zmysle zrušovacieho uznesenia Krajského súdu Prešov dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje žalovaných.

15. Námietky žalobcov o neplatnosti darovacej zmluvy nie sú opodstatnené. Právna úprava rozlišuje dve formy darovania, a to: 1. darovanie spojené s reálnym odovzdaním predmetu darovania (reálna zmluva) a 2. darovanie, pri ktorom k odovzdaniu predmetu darovania dôjde až neskôr po uzavretí darovacej zmluvy (konsenzuálna zmluva).

V prvom prípade môže byť právny úkon urobený akýmkoľvek spôsobom, čiže aj konkludentne - nevyžaduje sa písomná forma. Môžu nastať aj situácie, kedy sa nevyžaduje odovzdanie celého predmetu darovania, ale len jeho časti. Táto časť však musí poskytovať dostatočnú možnosť predmetom darovania fakticky disponovať. V prípade tzv. konsenzuálnej zmluvy je nevyhnutné dodržať písomnú zmluvu darovacej zmluvy, ktorej nedodržanie má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Písomná forma musí byť dodržaná aj vtedy, keď predmetom darovania je nehnuteľnosť. K samotnému odovzdaniu a prevzatíu predmetu darovania však dochádza až neskôr. Podstatným v tomto prípade je, že ak by nastala absolútna neplatnosť darovacej zmluvy, na základe ktorej sa už plnilo, neexistuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Navyše právo na vrátenie daru vzniká výlučne darovi.

Súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 20C/63/2001 kde žalobcovia žiadali o vydanie bezdôvodného obohatenia S. N. Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 6Co/42/2012 zo dňa 25.9.2012 konštatoval, že možno žalobcom uznať pochybnosti o výberoch z účtu, avšak, napriek pokynu súdu druhej inštancie, ani v tomto konaní nebol produkován dôkaz, ktorý by preukázal vedomosť poručiteľa o jednotlivých výberoch hotovosti, ktoré realizoval S. N..

Je síce pravdou, že pokiaľ poručiteľ zriadil dispozičné právo k svojmu účtu v prospech S. N., bol uzrozumený s tým, že tento môže s hotovosťou na účte ľubovoľne nakladať a nebolo zistené, že by bolo dispozičné právo S. N. limitované. Nebolo však ani preukázané, akým spôsobom S. N. poručiteľ informoval o finančných prevodoch a či s nimi poručiteľ vyjadril súhlas.

16. Podľa čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

17. Podľa § 215 ods. 1 C.s.p. súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

18. Po vykonaní predložených dôkazov uvedených vyššie a samotnej žaloby, má súd za to, že žalovaní neunesli dôkazné bremeno.

Súd v sporovom konaní nemá povinnosť ani právo upozorňovať účastníkov na nedostatočné dôkazy, prípadne chýbajúce dôkazy a navrhovať im predloženie takých dôkazov, ktoré dostatočne podporia ich tvrdenia. Takýto postup súdu by bol v rozpore nielen s ustanovením citovaného čl. 8 C.s.p., ale aj so zásadou rovnosti účastníkov konania. Dokazovanie v občianskom procesnom práve je v sporovom konaní založené na prejednávacej zásade, ktorá je vyjadrená v citovanom ustanovení § čl. 8 C.s.p. Sporové konanie ovládané touto zásadou je chápané tak, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať dôkazy je vecou účastníkov. Zistený skutkový stav je tak predovšetkým výsledkom dôkaznej aktivity účastníkov - strán sporu.

19. Aby mohli žalovaní so svojou argumentáciou v sporovom konaní uspieť, musia k svojim skutkovým tvrdeniam navrhnúť také dôkazy, z ktorých by súd mohol po ich vykonaní a zhodnotení dospieť k záveru, že žalobcovia majú právo, ktorého uspokojenia sa domáhajú, resp. že existujú dôvody, pre ktoré by existujúci stav nemal byť menený. Pri zisťovaní skutkového stavu, súd v zásade vždy vychádza len z tých dôkazov, ktoré boli na návrh strán sporu vykonané. Uznesením Krajského súdu Prešov boli žalovaní jednoznačne upovedomení o tom, že bremeno preukázania vedomia poručiteľa o vykonaných finančných operáciách je na žalovaných, avšak v tomto smere nepredložili v konaní žiadne relevantné dôkazy. Ak žalovaní potrebné dôkazy nepredložili, znamená to, že neunesli dôkazné bremeno, následkom čoho nemôžu v konaní uspieť.

20. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

21. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 C.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.